

การประเมินผล โครงการบัตรสุขภาพครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาพบว่า โดยทั่วไปแล้วทั้งชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ระดับตำบล/อำเภอ มีความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์และประโยชน์ของ โครงการบัตรสุขภาพ เพียงในระดับภาพรวมเท่านั้น ส่วนในรายละเอียดปรากฏว่ายังไม่ค่อยจะเข้าใจมากนัก ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อความสัมฤทธิ์ผลของ โครงการบัตรสุขภาพ จึงควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้มากกว่าทำที่เป็นอยู่ โดยผ่านทางสื่อมวลชนด้านวิทยุ โทรทัศน์ นอกจากนี้ควรจัดทำแผ่นโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาชวนติดตาม แจกจ่ายตามบ้านของสมาชิก และศาลาประชาคมในหมู่บ้าน ตลอดจนจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่แก่ผู้รับการรักษาพยาบาลตามสถานอนามัยและโรงพยาบาลต่าง ๆ ส่วนเจ้าหน้าที่ระดับตำบล/อำเภอนั้น มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำเอกสารคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานของ โครงการบัตรสุขภาพแจกจ่ายให้ทุกคนที่รับผิดชอบโครงการนี้อยู่ เพื่อจะได้ทบทวนวัตถุประสงค์และการปฏิบัติงาน

2. เพื่อประสิทธิภาพของการบริหารเงินกองทุนบัตรสุขภาพ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ระยะเวลาของการเริ่มจำหน่ายบัตรสุขภาพและการชำระเงินนั้น ควรที่จะเริ่มปฏิบัติในเดือนหลังฤดูการเก็บเกี่ยว และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และควรให้ชาวบ้านเป็นผู้มีส่วนกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ทั้งนี้เพราะหมู่บ้านต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการบัตรสุขภาพ จะมีการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน จึงทำให้ระยะเวลาของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรต่างกันด้วย

2.2 ทางด้านระยะเวลาของเงินกองทุนบัตรสุขภาพนั้น ตามปกติจะมีอายุเพียง 1 ปี เท่านั้น จากการศึกษาพบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่ต้องการให้มีการขยายระยะเวลาของการบริหารเงินกองทุนออกเป็น 2 ปี ทั้งนี้เพราะระยะเวลาดังกล่าวสั้นเกินไปกว่าที่จะนำเงินกองทุนบัตรสุขภาพมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในหมู่บ้านได้

2.3 เนื่องจากโครงสร้างของการบริหารเงินทุนของ โครงการบัตรสุขภาพในปัจจุบัน ไม่ค่อยจะรัดกุมเท่าที่ควร และส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถและความเสียสละของผู้นำในหมู่บ้าน ดังนั้นจึงควรจะได้มีการจัดการฝึกอบรมทางด้านการบัญชี และการบริหารเงินกองทุนให้กับคณะกรรมการกองทุนบัตรสุขภาพในทุกหมู่บ้าน

3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับตำบล/อำเภอ ตลอดจนสมาชิกของโครงการบัตรสุขภาพและคณะกรรมการกองทุนบัตรสุขภาพ จึงมีข้อเสนอแนะด้านการฝึกอบรมดังนี้

ก. การฝึกอบรมคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนบัตรสุขภาพ ซึ่งแบ่งประเภทของการฝึกอบรมได้ดังนี้

(1) การศึกษาดูงาน (Field Trip Observation) คือการนำคณะกรรมการ สมาชิก และ/หรือ อสม. ผสส. ออกเยี่ยมเยียนดูงาน จัดภายในวันเดียวหรืออย่างมากเพียงข้ามคืนเดียวสำหรับในกรณีที่ต้องเดินทางไกล ส่วนมากจะเป็นการพากรรมการ/สมาชิกจากกองทุนหนึ่ง ไปเยี่ยมชมงานของอีกกองทุนหนึ่งภายในวันเดียว จึงเรียกชื่อเป็น Field Day คณะหนึ่งจะมีประมาณ 20 คน (ระดับหมู่บ้าน)

(2) การฝึกอบรมงานเฉพาะอย่าง (Specific Subject Training) จัดในระดับตำบล เช่น การฝึกอบรมงานตรวจสอบ (Auditing) งานบัญชี (Book Keeping) และงานการเงิน/การคลัง (Financial Management) (ระดับตำบล) ครั้งละไม่เกิน 20 คน หรือคัดเลือกจากคณะกรรมการฝ่ายตรวจสอบ/การคลังจากกองทุนละ 2 คน ใช้เวลาไม่เกิน 3 วัน

(3) การฝึกอบรมในระดับผู้บริหารเงินกองทุน (Leadership and Fund Administration Training) โดยทำการคัดเลือกจากคณะกรรมการฝ่ายบริหาร (ถ้าเป็นไปได้ ควรยกเว้นประธานกองทุนโดยตำแหน่ง) กองทุนละ 2 คน เข้ามาอบรม (ในระดับจังหวัด) ในหลักสูตรเข้มข้น (Intensive Course) ครั้งละไม่เกิน 50 คน อบรม (ทั้งการบรรยายและดูงานฝึกงาน) เดือนละ 3 วัน เป็นเวลา 6 เดือน รวมเป็น 18 วันต่อรุ่น

การฝึกอบรมในหลักสูตรผู้นำและผู้บริหารเงินกองทุนนี้จะจัดทำในรูปแบบ "ครบวงจร" กล่าวคือ ในการฝึกอบรมแต่ละครั้งนั้น นอกเหนือจากจะมีวิทยากรที่จะได้รับเชิญมาบรรยายโดยตรงแล้ว ยังมีคณะเจ้าหน้าที่ คปต. (จาก 4 กระทรวงหลัก) ติดตามมาด้วย และ (หากมี) เจ้าหน้าที่ประจำสำเนาของโครงการเงินกองทุนบัตรสุขภาพ เข้าร่วมด้วยอีก 4 คน (เพราะจะจัดแบ่งพื้นที่การปฏิบัติงานเป็น 4 เขต ใน 10 อำเภอ) เจ้าหน้าที่วิทยากรดังกล่าวมานี้จะคอยเป็นที่เลี้ยงแก่ผู้เข้ารับการอบรม (Trainees) ในครั้งนี้อยู่ตลอดเวลา ตลอดช่วงของการฝึกอบรมคือช่วง 6 เดือน หมายความว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องดำเนินการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานบริหารกองทุน งานพัฒนา ตลอดทั้งการถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับแก่ อสม. และ ผสส. ซึ่งโครงการจะประเมินผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกรอบ 6 เดือน โดยการสอบความรู้ ความสามารถของ อสม. และ ผสส.

ปีหนึ่งจะจัดทำ 2 รุ่น คาดว่าทั้งหมดจะมี 6 รุ่น โดยใช้เวลาทั้งหมด 3 ปี ใน 10 อำเภอ และจะมีผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมประมาณ 300 คน

ข. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับตำบล/อำเภอ

จัดฝึกอบรมเป็นหลักสูตร In - service Training จัดทำทั้งระดับอำเภอ และระดับจังหวัด มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อยกระดับวิทยฐานะทั้งทาง Technology ใหม่ ๆ และการเสริมทักษะการปฏิบัติงานและเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างเจ้าหน้าที่สถานีนอมนามัยกับคณะบริหารและอำนวยการ ตลอดทั้งงานบริการในโรงพยาบาลทั่วไป (ระดับจังหวัด) และในโรงพยาบาลชุมชน (ระดับอำเภอ) เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงาน (Communication and Collaboration) ใช้ระยะเวลาหลักสูตรละ 2 อาทิตย์ แต่ละรุ่นเวียนรอบเข้ารับการฝึกอบรมทุก 2 หรือ 3 ปี ตามความเหมาะสม และแต่ละรุ่นควรคัดเลือก 3-5 คน จากผลปฏิบัติงานดีเด่นตลอดช่วงปกติและช่วงการฝึกอบรมเพื่อจัดลงไปศึกษา และ/ดูงานต่อในชั้น Diploma และ/หรือ Post Graduate ตามสถาบันที่เหมาะสมทั้งในและต่างประเทศ และตามความต้องการของโครงการ